

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**AUTORITETI I KONKURRENCËS
KOMISIONI I KONKURRENCËS**

Nr. 87/58 prot.,

Tiranë, më 16.12.2022

VENDIM

Nr. 931, Datë 16.12.2022

**“PËR MBYLLJEN E PROCEDURËS SË HETIMIT PARAPRAK NË TREGUN
E TREGTIMIT ME SHUMICË TË KARBURANTIT NAFTË DHE BENZINË”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 16.12.2022, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Mbyllja e procedurës së hetimit paraprak në tregun e tregtimit me shumicë të karburantit naftë dhe benzinë.

Bazë ligjore: Neni 24, germa (d), neni 26 dhe 43, pika 5 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit mbi hetimin paraprak në tregun e tregtimit me shumicë të karburantit naftë dhe benzinë, dhe;
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës mbi Raportin e hetimit paraprak;

VËREN SE:

I. Procedura e ndjekur:

1. Nisur nga shqetësimet e ngritura në media mbi rritjen e çmimit të karburantit të llojit naftë dhe benzinë AK në zbatim të nenit 28 të ligjit nr. 9121/2003 ka monitoruar çmimin e karburantit naftë dhe benzinë, pranë ndërmarrjeve të cilat operojnë në tregun e tregtimit me pakicë të karburanteve.
2. Referuar informacionit të mbledhur gjatë monitorimit u vu re se në muajt janar – shkurt të vitit 2022 u konstatua një rritje periodike e vazhdueshme e çmimit të karburantit në Shqipëri, ku nafta tregtohej me rreth 190-192 lekë, ndërsa benzina deri në 194 lekë, në nivelet më të larta kombëtare.

3. Tregu i shitjes me shumicë përfshin ndërmarrjet importuese të karburantit të llojit naftë dhe benzinë, si dhe ato që e blejnë me shumicë në treg të brendshëm. Rritja e çmimit të naftës dhe të benzinës është reflektuar në të gjithë tregun e shitjes me pakicë dhe për pasojë ka rezultuar në çmime përgjithësisht më të larta për konsumatorin fundor, duke krijuar dyshimin e arsyeshëm se mund të jemi para shkeljes së nenit 4 dhe 9 të ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.
4. Për sa më sipër Komisioni i Konkurrencës me vendim nr. 866, datë 25.02.2022 “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e tregtimit me shumicë të karburantit naftë dhe benzinë”, vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në këtë treg për periudhën kohore 1 janar 2021 deri në 25 shkurt 2022.
5. Në zbatim të Vendimit nr. 866, datë 25.02.2022 të Komisionit të Konkurrencës bazuar në nenet 35 dhe 36 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 154, datë 04.03.2022 “Autorizim Inspektorësh”, u kryen inspektimet në të njëjtën kohë në 5 ndërmarrjet kryesore: Bolv Oil SHA, Kastrati Group SHA, Gega Oil Group SHA, Europetrol Durrës Albania SHA, Skënderi G SHPK. Gjithashtu grupet e inspektimit gjatë periudhës së hetimit kryen inspektime pranë 13 subjekteve që ushtrojnë veprimtari në tregun e tregtimit të karburanteve naftë dhe benzinë.
6. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës”, janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga Ministria e Financave, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë, Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial, Qendra Kombëtare e Biznesit dhe nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në tregun e tregtimit të karburanteve.
7. Për sa më sipër, në tregun shitjes me shumicë të karburanteve operojnë një numër i madh ndërmarrjesh, pjesa më e madhe e të cilave së bashku zënë një përqindje të vogël të këtij tregu, për këtë arsye në analizë janë marrë ato ndërmarrje që zënë më shumë se 3% të tregut të shitjes me shumicë të karburanteve naftë e benzinë.

II. Funksionimi i tregut

8. Importi, depozitimi dhe ngarkim-shkarkimi i karburanteve në territorin e Republikës së Shqipërisë realizohet nëpërmjet dy porteve: Vlora-1 dhe Porto Romano, Durrës dhe nëpërmjet rrugëve tokësore.
9. Tregu i karburanteve në Shqipëri është i përbërë nga:
 - a. **Importuesit e karburanteve**, të cilët e sjellin produktin në magazinat e lira doganore dhe një pjesë e shesin në regjimin e lirë doganor, një pjesë e eksportojnë, ndërsa pjesën tjetër e zhdoganojnë vetë, duke vazhduar zinxhirin e tregtimit të produktit deri tek konsumatori përfundimtar.

- b. **Shitësit me shumicë në magazinë të lirë doganore**, të cilët zotërojnë depozitat e magazinimit të karburantit në të gjithë territorin e Shqipërisë dhe numri i ndërmarrjeve të cilat operojnë në këtë treg është i vogël.

Porti MBM, bazuar në VKM nr. 493, datë 11.07.2019 “Për përcaktimin si zonë të lirë të një pjese të territorit doganor të Republikës së Shqipërisë në Porto Romano” në datën 03.03.2020, ka lidhur një Akt-marrëveshje me ndërmarrjet: Kastrati Group SHA, Euro Tank SHA, Europetrol Durrës Albania SHA dhe Tenet SHA, e cila ka për objekt dhe qëllim dhënien e Autorizimit për Administrimin e Zonës së Lirë shoqërisë Koncesionare Portit MBM.

Me nënshkrimin e kësaj akt- marrëveshjeje, të ndryshuar, palët japin miratimin për pajisje me autorizimin përkatës nga DPD për ndërmarrjen koncesionare Porti MBM, si edhe bien dakord që shpenzimet për ndërtimin dhe administrimin në vazhdimësi të zonës së lirë do të rregullohen mbas nënshkrimit të kësaj akt-marrëveshjeje në një aneks, që do të jetë pjesë integrale e kësaj kontrate, ku do të përcaktohen të gjitha detyrimet që lidhen me zbatimin e kësaj akt-marrëveshjeje në varësi të % të aktivitetit të secilit operator që operon në zonën e lirë.

Duke qenë se këto ndërmarrje realizojnë procesin e blerjes së produktit në zonën e lirë doganore, akciza dhe taksat e tjera paguhen gjatë këtij transaksioni nga këto të fundit. Çmimi mbi të cilën aplikohen taksat e mësipërme llogaritet sipas bursës së ditës.

- c. **Shitësit me shumicë pas zhdoganimit të produktit** të cilët e tregtojnë atë në stacionet e shitjes me pakicë, me të cilat janë të integruar vertikalisht, si edhe në stacionet e tjera të shitjes me pakicë (pikat e bardha).

III. ANALIZA E KONKURRENCËS

10. Karburantet janë produkte më kërkesë joelastike në periudha afatshkurtër, për këtë arsye ndryshimi i çmimit në këtë treg nuk luan rol të rëndësishëm në përcaktimin e sasisë së kërkuar si nga sektori privat, sektori publik dhe konsumatori individual.

III.1. Tregu përkatës

11. Referuar zëvendësueshmërisë nga ana e kërkesës dhe ofertës, për të analizuar sjelljen e ndërmarrjes dhe efektet e tyre në treg u vlerësua se: Tregu përkatës i produktit do të përcaktohet tregu i shitjes me shumicë për dy nën tregjet:

- nëntregu i produktit benzinë;
- nëntregu i produktit naftë.

12. Ndërmarrjet nën hetim e zhvillojnë veprimtarinë e tyre në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë. Pra, tregu gjeografik do të konsiderohet territori i Republikës së Shqipërisë.

III.2. Struktura dhe pjesët e tregut të ndërmarrjeve

13. Për vitin 2021, ndërmarrjet kryesore që shesin me shumicë produktin e naftës janë ndërmarrja Kastrati SHA me pjesë tregu 38.76%, ndërmarrja Gega Oil Group SHA me pjesë tregu 22%, Europetrol Durrës Albania SHA me 9.87%, Bolv - Oil SHA me 4.53% dhe Eroil SHA me 4.32%.
14. Për periudhën janar - shkurt 2022, ndërmarrja Kastrati SHA ka pjesë tregu 41.23%, ndërmarrja Gega Oil Group SHA ka pjesë tregu 23.11%, Europetrol Durrës Albania SHA ka 10.35%, Bolv – Oil SHA ka 6.18% dhe Eroil SHA ka 4.31%.
15. Për vitin 2021, ndërmarrjet kryesore që shesin me shumicë produktin e benzinës janë ndërmarrja Kastrati SHA me pjesë tregu 34.5%, ndërmarrja Gega Oil Group SHA me pjesë tregu 24.89%, Europetrol Durrës Albania SHA me 10.30%, Bolv – Oil SHA me 5.31% dhe Eroil SHA me 7.47%.
16. Për periudhën janar - shkurt 2022, ndërmarrja Kastrati SHA ka 33.45% pjesë tregu, ndërmarrja Gega Oil Group SHA ka 25.56% pjesë tregu, Europetrol Durrës Albania SHA ka 12.07%, Eroil SHA ka 6.51% dhe Bolv - Oil ka 5.96%.

III.3. Treguesit e përqendrimit të tregut

17. Për produktin naftë, referuar treguesit të përqendrimit HHI tregu i shitjes me shumicë është mesatarisht i përqendruar. Referuar treguesve të pjesës së kombinuar të tregut, për produktin naftë, për vitin 2021, CR3 dhe CR5 kanë përkatësisht vlerat 70.63% dhe 79.46% dhe për periudhën 2 mujore të vitit 2022, CR3 dhe CR5 kanë përkatësisht vlerat 74.69% dhe 85.18%, si pasojë e pjesëve të mëdha të tregut që kanë tre ndërmarrjet kryesore. Për produktin benzinë, për vitin 2021, CR3 dhe CR5 kanë përkatësisht vlerat 69.70% dhe 82.47% dhe për periudhën 2 mujore të vitit 2022 CR3 dhe CR5 kanë përkatësisht vlerat 71.08% dhe 83.55%, si pasojë e pjesëve të mëdha të tregut që kanë tre ndërmarrjet kryesore.

III.4. Vlerësimi i pozitës dominuese

18. Referuar analizës të pozitës dominuese, ku janë vlerësuar pjesët e tregut, barrierat ligjore, barrierat ekonomike, fuqia kundërvepruese e blerësve, rrjeti i ndërmarrjeve, qëndrueshmëria e kërkesës, homogjeniteti i produkteve, transparencja e tregut, si dhe transaksionet midis ndërmarrjeve, u konstatua se asnjë nga ndërmarrjet nuk përmbush kriteret e nenit 8 të ligjit nr. 9121/2003, dhe për pasojë nuk zotëron pozitë dominuese në tregun e shitjes me shumicë.

III.5. Analiza e çmimeve të shitjes me shumicë të naftës dhe benzinës

19. Duke qenë se gjatë inspektimeve nuk u gjetën prova direkte mes konkurrenteve, janë kryer analizat ekonomike me qëllim evidentimin sjelljeve të mundshme të

bashkërenduara mes konkurrenteve për fiksimin direkt apo indirekt të çmimit të shitjes së produktit.

20. Bazuar edhe në materialin e OECD¹ për zbulimin e marrëveshjeve të ndaluara pa prova direkte, analizat ekonomike të sjelljes të cilat realizohen në rastet kur nuk ka prova direkte janë si më poshtë: analiza e çmimeve paralele për të parë ndryshimet identike në çmimet e ndërmarrjeve konkurrense nëse janë kryer në të njëjtën kohë, fitime shumë të larta të pajustificueshme, qëndrueshmëria e pjesëve të tregut, historiku i shkeljeve të ligjit të konkurrencës. Përsa i përket provave që lidhen me strukturën e tregut të cilat mund të lehtësojnë marrëveshjet kartel mund të jenë: përqendrim i lartë i tregut, barriera të larta në hyrje, nivel i lartë i integritimit vertikal dhe produkte homogjene.
21. Analiza e sjelljes së ndërmarrjeve në lidhje me çmimin e shitjes me shumicë ka për qëllim të vlerësojë nëse ndërmarrjet vendosin direkt apo indirekt çmimet e shitjes me shumicë gjatë periudhës në hetim 1 janar 2021- 25 shkurt 2022. Në vlerësimin e trendit të ndryshimit të çmimit mesatar të shitjes me shumicë është marrë në konsideratë krahasimi i çmimit mesatar mujor të shitjes me shumicë të naftës dhe benzinës² që ka rezultuar nga përpunimi i të dhënave të siguruara gjatë hetimit.
22. Importuesit, të cilët janë edhe shitësit me shumicë të produkteve naftë dhe benzinë, i nënshtrohen vlerësimit doganor, i cili bëhet me anë të:
- bursës ditore, të vendosur në dispozicion nga organet kompetente, duke u shtuar vlerën e premios;
 - me anë të faturës së shitjes kur kjo e tejkalon bursën ditore.
23. Metoda e llogaritjes së çmimit me shumicë për karburantet: Baza e taksimit llogaritet duke shumëzuar sasinë e mallit me vlerën e bursës/ton, plus premium, shumëzim me kursin e këmbimit valutor.
24. Taksat të cilat i merr automatikisht sistemi për llogaritjen e çmimit me shumicë janë si më poshtë:
i.	Akciza ³	38.22 lekë/litër
ii.	Taksë qarkullimi	27.0 lekë/litër
iii.	Taksë karboni	3.0 lekë/litër
iv.	Tarifë markimi	0.74 lekë/litër
v.	Tarifë skanimit	0.26 lekë/litër
vi.	TVSH	20% e shumës

¹ Prosecuting Cartels Without Direct Evidence 2006
<https://www.oecd.org/daf/competition/prosecutionandlaenenforcement/37391162.pdf>

² Çmimi është llogaritur mbi mesataren e ponderuar

³ Shkresa nr. 87/27 prot., datë 05.05.2022 nga DPD me objekt "Të dhëna për çmimin e karburanteve" dhe ligji 114/2021 datë 25.11.2021 "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 61/2012, "Për akcizat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar

25. Për produktin benzinë është e njëjta mënyrë vlerësimi dhe taksimi si nafta me përjashtim të taksës së karbonit që është 1.5 lek/litër.

Elementët e formimit të çmimit (tabelë ilustruese)

Formimi i çmimit		Naftë (Lekë/Litër)	
KOSTO BLERJE	Çmimi i Bursës (USD/ton)	USD	1127.25
	Premio (USD/ton)	USD	61.75
	Kosto të Tjera Kontraktuale ESCALATION/DESCALATION ME DENSITETIN BAZE 0.845	USD	35.20
	Kosto Totale e Furnizimit (USD/ton)	USD	1224.20
	Kursi i Këmbimit në Doganë	Lekë/1 USD	114.56
	Çmimi blerjes lekë/ton	Lekë	140244.92
ÇMIMI SHUMICËS	Çmimi blerjes lekë/litër (It = 1 218 l)	Lekë	115.14
	Akiza 37 Lekë + indeksin me inflacionin*	Lekë	38.22
	Taksa e qarkullimit	Lekë	27.00
	Taksa e karbonit (Nafta 3 lekë/litër / Benzina 1.5lekë/litër)	Lekë	3.00
	TVSH	Lekë	36.67
	Tarifë markimi	Lekë	0.74
	Tarifë skanimi	Lekë	0.26
	Marzhi i fitimit + kostot operative të ndërmarrjes që shet me pakicë.* (sipas Vendimit të Bordit të Transparencës <= 1%)	Lekë	1.15
	Çmimi i Shumicës	Lekë	222.19
	Marzhi i fitimit + kostot operative të ndërmarrjes që shet me pakicë.* (sipas Vendimit të Bordit të Transparencës, Marzh fitimi jo më shumë se 5% të vlerës CIF-Premo+1% të shitjes me shumicë)	Lekë	5.76
	Çmimi në pompën e karburantit	Lekë	227.94

Burimi: Të dhënat e formimit të kostos së blerjes marrë nga informacion i dërguar pranë AK nga ndërmarrja

26. Në tabelën më sipër, marzhet e fitimit janë fiksuar me vendim të Bordit të Transparencës. Para këtyre vendimeve, ndërmarrjet në treg konkurronin me kostot operative dhe marzhet e fitimit duke sjellë që ndërmarrjet të ndryshme të kishin çmime të ndryshme shitje, edhe nëse kishin të njëjtin çmim blerje USD/ton. Duke qenë se ndërmarrjet operojnë në zona të njëjta ku pagat dhe kostot e tjera janë të ngjashme, sjell çmime të përafërta.
27. Ndërmarrjet që operojnë në tregun e shitjes me shumicë, i rishesin këto produkte duke aplikuar kostot operative (paga, administratë, shërbimet e kryera në pikat e pakicës) edhe marzhin e fitimit të ndërmarrjes.
28. Në tregun e shumicës për produktet naftë dhe benzinë, përveç ndërmarrjeve porositëse, operojnë dhe ndërmarrje të tjera të cilat blejnë produktet naftë dhe benzinë tek ndërmarrjet porositëse, në tankerat (magazina doganore) ku dy produktet janë magazinuar.
29. Në raportin e politikave “Competition in RoadFuel”⁴ të OECD, dhe në studimin “Raketat dhe Puplat: I Rishikuar” e bërë nga Universiteti i Oldenburg në 2019⁵, është konstatuar se në tregun e karburanteve asimetria e çmimit sjell një reflektim të shpejtë (si raketë) kur ndodh rritja e çmimit të karburanteve në bursat ndërkombëtare dhe

⁴ <https://www.oecd.org/competition/CompetitionInRoadFuel.pdf>

⁵ Emmanuel Asane-Otoo dhe Bernhard Dannemann (Tetor 2019) Rockets and Feathers Revisited: Asymmetric Retail Fuel Pricing in the Era of Market Transparency

reflektim më të ngadaltë të rënies (si pupël) së çmimit të lëndës së parë tek çmimi i produktit final që marrin konsumatorët. Kjo sjellje asimetrike e çmimeve, është quajtur “efekti raketë-pupël”, dhe është evidentuar për herë të parë pikërisht në tregun e karburanteve nga R.W. Bacon në 1991⁶.

30. Gjithashtu, në tregun e karburanteve në Shqipëri, në reflektimin e ngadaltë të rënies së çmimit të karburanteve në bursat ndërkombëtare ndikojnë edhe faktorë të tjerë si:

- **Vlerësimi Doganor:** Nafta dhe benzina prodhohen nga përpunimi i naftës bruto, e cila tregtohet në bursat ndërkombëtare. Çmimi i tregtimit në bursë i naftës bruto shërben si komponent kosto për prodhimin e benzinës dhe naftës së përpunuar. Edhe këto nënprodukte, gjithashtu tregtohen në bursat përkatëse të naftës përpunuar dhe benzinës.

Reflektimi i çmimit të naftës bruto, duhet së pari të reflektohet në bursën e nënprodukteve (naftë e përpunuar), më pas kjo rënie duhet të reflektohet në tregun lokal. Një hallkë tjetër e tregut të tregtimit të nënprodukteve të naftës me shumicë është edhe zhdoganimi. Në këtë hallkë, parashikimet ligjore lejojnë zhdoganimin e sasisë së karburantit me çmimin më të lartë mes faturës dhe bursës. Pra rënia e çmimit në bursë, nën çmimin e faturës nuk do të reflektohej në një çmim më të ulët në tregtimin me shumicë të karburanteve naftë dhe benzinë.

- **Kursi i këmbimit:** Një faktor tjetër që pengon reflektimin në kohë të çmimit të karburanteve në bursë është edhe ndryshimi i kursit të këmbimit, pasi këto produkte tregtohen vetëm në dollarë amerikanë (USD). Në rastin konkret, në fillim të periudhës në hetim kursi i këmbimit mes dollarit amerikan dhe lekut shqiptar ishte sipas Bankës së Shqipërisë, 100.86 lekë për 1 dollar amerikan. Po sipas të njëjtave burime, më 25 shkurt 2022, ky kurs ka qenë 108.93, pra rreth 8% më i lartë, e në vijim veç ka pësuar rritje deri edhe duke kaluar nivelin e 120 lekë për çdo dollar amerikan. Një ndryshim i tillë, do të sillte që i njëjti çmim në bursë, në kushte të tjera të pandryshuara, do të reflektonte një çmim final tek konsumatori rreth 8% më të lartë.
- **Burimet e furnizimit:** Pas fillimit të pandemisë COVID-19, por veçanërisht pas situatës së konfliktit në Ukrainë, i gjithë rrjeti logjistik botëror ndodhet në krizë burimesh. Si rrjedhojë kostot e furnizimit janë rritur ndjeshëm krahasuar me periudhën e mëparshme duke qenë se burimet e furnizimit kanë ndryshuar.

31. Nga krahasimi i çmimeve mesatare mujore të ndërmarrjeve në hetim në periudhën 1 janar 2021 - 25 shkurt 2022, për produktin naftë dhe benzinë rezulton se:

⁶ Bacon, R. W. (1991). Rockets and feathers: the asymmetric speed of adjustment of UK retail gasoline prices to cost changes. *Energy economics*, 13(3):211–218.

- a) Rritja e çmimit të shitjes me shumicë për të gjitha ndërmarrjet ka qenë në periudhën tetor 2021 - shkurt 2022, periudhë e cila përkon edhe me rritjen e çmimit mesatar të importit nga të dhënat e DPD.
- b) Trendi i rritjes së çmimit të shitjes me shumicë për ndërmarrjet është pothuajse i njëjtë me trendin e rritjes së çmimit të importit të doganës për këtë periudhë.
- c) Çmimet mesatare mujore të shitjes me shumicë të naftës janë të përafërta për të gjitha ndërmarrjet, për shkak të mënyrës së funksionimit të tregut, ku burimet e furnizimit janë të pakta, taksat e aplikuara janë të njëjta si edhe çmimi në momentin e zhdoganimit është i njëjtë (referuar bursës së ditës).
- d) Çmimet mesatare mujore të shitjes me shumicë të benzinës janë të përafërta për të gjitha ndërmarrjet, për shkak të mënyrës së funksionimit të tregut, ku burimet e furnizimit janë të pakta, taksat e aplikuara janë të njëjta si edhe çmimi në momentin e zhdoganimit është i njëjtë (referuar bursës së ditës).

32. Në fillim të vitit 2022, rritja e çmimit të karburanteve naftë dhe benzinë, në bursat ndërkombëtare ka patur një reflektim të shpejtë (si raketë) të rritjes dhe reflektim më të ngadaltë të rënies (si pupël), tek çmimi përfundimtar i shitjes për konsumatorin në territorin e Republikës së Shqipërisë.

33. Në përfundim të vlerësimit të sjelljes së ndërmarrjeve në tregun e tregtimit me shumicë të karburanteve naftë dhe benzinë nuk konstatohet ekzistenca e një sjelljeje të bashkërenduar midis ndërmarrjeve për tregtimin e karburantit, e cila ka si objekt dhe si pasojë kufizimin dhe shtrembërimin e konkurrencës në treg, në kuptim të nenit 3, pika 4, nenit 4, pika 1 e ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës", i ndryshuar.

Krijimi i Bordit të Transparencës

34. Me Aktin Normativ nr. 5, datë 12.03.2022 "Për disa shtesa në ligjin nr. 8450, datë 20.04.1999 për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe produkteve të tyre", i ndryshuar është krijuar Bordi Transparencës.

35. Sipas nenit 21/2 të këtij akti normativ, në rastin e situatave të veçanta ngrihet dhe funksionon Bordi i Transparencës dhe Kufizimit të Përkohshëm të Çmimeve të Tregtimit me Shumicë/Pakicë të Nënprodukteve të Naftës dhe Gazit (në vijim Bordi).

36. Bordi ka në përbërje:

- a) ministrin përgjegjës për ekonominë, në cilësinë e kryetarit;
- b) ministrin përgjegjës për hidrokarburet;
- c) Drejtorin e Përgjithshëm të Tatimeve;
- ç) Drejtorin e Përgjithshëm të Doganave;
- d) 5 përfaqësues nga shoqëritë e hidrokarbureve, ndër të cilët 3 përfaqësues nga shoqëritë e tregtimit me shumicë dhe 2 përfaqësues të tregtimit me pakicë të hidrokarbureve;
- dh) 2 përfaqësues nga ministria përgjegjëse për hidrokarburet, në nivel drejtuesi;

e) 1 përfaqësues nga ministria përgjegjëse për financat, në nivel drejtuesi të lartë.

37. Bordi ka këto kompetenca dhe përgjegjësi:

- a) Të zbatojë metodologjinë e përcaktuar në këtë kre për përcaktimin në transparencë të plotë të çmimit tavan, duke marrë në konsideratë një marzh, i cili mbulon kostot e shoqërisë;
- b) Të njoftojë në mënyrë periodike, sipas përcaktimit të Bordit, çmimet tavan, të cilat publikohen në Qendrën e Botimeve Zyrtare dhe në një seksion të veçantë në faqen zyrtare të ministrisë përgjegjëse për hidrokarburet. Vendimet e marra nga Bordi i fillojnë efektet ditën pasardhëse ose sipas përcaktimit të vendimit të Bordit;
- c) Të vendosë masën administrative, sipas shkronjës “c”, të nenit 21/6, të këtij kreu, që duhet të ndërmerren ndaj shoqërive në rast shkeljeje të parashikimeve të këtij kreu;
- ç) Çdo kompetencë tjetër që vlerësohet e nevojshme në bazë të këtij kreu.

38. Sipas nenit 21/4 të aktit normativ nr. 4/2022, çmimet e caktuara me vendim të Bordit janë të detyrueshme të zbatohen nga të gjitha shoqëritë dhe zbatimi i tyre monitorohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, nëpërmjet verifikimit të faturave të lëshuara nga shoqëritë gjatë periudhës së masave të veçanta dhe nga Inspektorati Shtetëror i Mbikëqyrjes së Tregut, që vepron kryesisht nëpërmjet kontrolleve ose ankesave nga konsumatorët/qytetarët. Sipas rastit.

39. Neni 21/5, metodologjia e llogaritjes së çmimit bëhet sipas parashikimit të nenit 21/4 të aktit normativ, i ndryshuar me aktin normativ nr. 8, datë 25.03.2022 Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 8450, datë 24.2.1999, “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, të gazit dhe nënprodukteve të tyre”, i ndryshuar.

40. Ky bord, nga muaji prill 2022 e në vijim ka përcaktuar marzhin e fitimit sipas hallkave të tregtimit, pra praktikisht çmimet maksimale të cilat do të aplikohen për produktet bazë dhe jo çmime të fiksuara. Në një situatë normale, çmimet e rekomanduara, ashtu si edhe ato të fiksuara mund të kenë efekte negative në konkurrencë. Çmimet e rekomanduara mund të ndihmojnë koordinimin e çmimeve midis konkurrentëve si pasojë e transparencës dhe mund të çorientojnë konsumatorët rreth nivelit të arsyeshëm të çmimit. Çmimet e fiksuara janë instrumente rregullatorë, por që kanë efekt për konkurrencën dhe reduktojnë përfitimet e konsumatorëve që janë rezultat i konkurrencës së tregut. Gjithashtu çmimet maksimale të fiksuara mund të mbrojnë konsumatorin nga çmimet e larta në treg, por krijojnë një mungesë të konkurrencës efektive.

41. Përcaktimi i marzhit të fitimit për secilën nga hallkat e tregtimit aplikohet mbi çmimin e dërguar nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e shprehur ndryshe mbi çmimet e bursës.

42. Duke qenë se marzhi i fitimit aplikohet mbi koston mesatare të ponderuar të produktit e cila është e ndryshme për ndërmarrje të ndryshme, rrjedhimisht dhe çmimi i shitjes

mbi të cilin aplikohet marzhi duhet të jetë i ndryshëm midis konkurrenteve, por ky çmim nuk duhet të kalojë nivelin maksimal të përcaktuar nga Bordi i Transparencës.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, germa (d), nenin 26 dhe nenin 43, pika 5 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës",

VENDOSI:

- I. Mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e tregtimit të karburanteve naftë dhe benzinë.
- II. Ndërmarrjet që operojnë në tregun e tregtimit me shumicë të karburantit naftë dhe benzinë, kanë detyrimin ligjor të mos bëjnë marrëveshje dhe/ose praktika të bashkërenduara, të cilat kanë si objekt ose pasojë pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës në treg, veçanërisht:
 - a. të caktojnë, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, çmimet e blerjes ose të shitjes, apo çdo kusht tjetër tregtimi;
 - b. të kufizojnë ose kontrollojnë prodhimin, tregjet, zhvillimin teknik ose investimet;
 - c. të ndajnë tregjet ose burimet e furnizimit;
 - d. në marrëdhëniet tregtare me palët e tjera, zbatojnë kushte të ndryshme për transaksione të njëjta, duke i vendosur ato në gjendje të pafavorshme konkurrence;
 - e. të kushtëzojnë lidhjen e kontratave me pranimin nga palët e tjera kontraktuese të detyrimeve shtesë që, për nga natyra ose nga përdorimi i tyre tregtar, nuk kanë lidhje me objektin e këtyre kontratave.
- III. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Leida MATJA

()

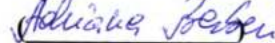
Zv/Kryetar

Rezana KONOMI

()

Anëtar

Adriana BERBERI

()

Anëtar

Durim KRAJA

()

Anëtar

Denar BIBA

Kryetar